

2. Αν η κανονιστική εμπορική ρύθμιση περί ζύθου, την οποία θέσπισε ένα κράτος μέλος προκειμένου να καθορίσει τα διάφορα είδη ζύθου που παρασκευάζονται παραδοσιακά σε ορισμένο μέρος της Κοινότητας και να εξασφαλίσει τη χαρακτηριστική τους γεύση, απαγορεύει την εμπορία κάθε ζύθου, του οποίου η οξύτητα υπερβαίνει ένα ορισμένο όριο, εκτός αν ο ζύθος αυτός παρασκευάζεται με μεθόδους που παραδοσιακά χρησιμοποιούνται στο μέρος αυτό της Κοινότητας για την παρασκευή του όξινου ζύθου, η επέκταση της απαγορεύσεως αυτής στους ζύθους, οι οποίοι παράγονται και διατίθενται στο εμπόριο νομίμως σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ.
3. Η επέκταση, από κράτος μέλος, της απαγορεύσεως να αναγράφεται η αρχική πυκνότητα του ζύθου στην προσυσκευασία ή στην επισήμανση, στους ζύθους που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη, η οποία καθιστά αναγκαία τη μεταβολή της επισήμανσεως, με την οποία ο εισαγόμενος ζύθος διατίθεται νομίμως στο εμπόριο στο κράτος μέλος εξαγωγής, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της συνθήκης, εκτός αν η εν λόγω ένδειξη, λόγω των ιδιαιτέρων της στοιχείων, είναι ικανή να παραπλανήσει τον αγοραστή.

Στην υπόθεση 94/82,

η οποία έχει ως αντικείμενο αίτηση που υπέβαλε στο Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, ο Economische Politiechter του Arrondissementsrechtbank του Arnhem, και με την οποία ζητεί, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας κατά

DE KIKVORSCH GROOTHANDEL-IMPORT-EXPORT BV,

την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των κοινοτικών διατάξεων περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων για να μπορέσει να κρίνει αν συμβιβάζονται με τα άρθρα 30 και 36 της συνθήκης ΕΟΚ ορισμένες διατάξεις του ολλανδικού Bierverordening (κανονιστικής αποφάσεως περί ζύθου) του 1976,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δευτέρο τμήμα)

συγκείμενο από τους P. Pescatore, πρόεδρο τμήματος, O. Due και K. Bahlmann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. F. Mancini

γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας και οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν δυνάμει του άρθρου 20 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ συνοψίζονται ως εξής:

I — Περιστατικά και διαδικασία

1. Η κατηγορούμενη στην κύρια δίκη, στην παρούσα υπόθεση, εταιρεία De Kikvorsch Groothandel-Import-Export BV (εφεξής De Kikvorsch) δικάζεται ενώπιον του δικαστή του τμήματος αγορανομικών διαφορών του πρωτοδικείου του Arnhem επειδή εισήγαγε και διέθεσε κατά το 1980, στις Κάτω Χώρες, το ζύθο «Berliner Kindl Weiße Bier» προελεύσεως Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι ο ζύθος αυτός δεν κάλυπτε τις προϋποθέσεις που το προϊόν αυτό πρέπει να συγκεντρώνει βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 4, του Bierverordening του 1976 (κανονιστικής αποφάσεως περί ζύθου) (Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie της

31. 8. 1976, αριθ. 36) επειδή η οξύτητα του (pH) ανερχόταν σε 3,2 (όσο χαμηλότερο είναι το pH, τόσο πιο όξινος είναι ο ζύθος) και ήταν, επομένως, χαμηλότερη από την επιβαλλόμενη υψηλότερη οξύτητα, και επειδή δεν περιλαμβανόταν μεταξύ των όξινων ζύθων, κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο j), του Bierverordening, για τους οποίους δεν επιβάλλεται κανένα κατώτατο όριο. Η De Kikvorsch παρέβη, επί πλέον το άρθρο 7, παράγραφος 3, του Bierverordening, επειδή η επισήμανση ανέφερε την αρχική πυκνότητα του ζύθου.

2. Το άρθρο 6, παράγραφος 4, του Bierverordening επιβάλλει την προαναφερόμενη υποχρέωση, σχετικά με την υψηλότερη οξύτητα, ορίζοντας ότι

«με εξαίρεση το ποτό που αναφέρεται στο άρθρο 1, στοιχείο j), η οξύτητα (pH) των ποτών που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση πρέπει να είναι υψηλότερη από 3,9».

Οι ζύθοι που αναφέρονται στο άρθρο 1, στοιχείο j), είναι οι αποκαλούμενοι όξινοι ζύθοι. Ο ορισμός των ζύθων αυτών, ο οποίος δίνεται στην τελευταία αυτή διάταξη, επαναλαμβάνεται στη δεύτερη περίπτωση του προδικαστικού ερωτήματος.

3. Το άρθρο 7, παράγραφος 2, του Bierverordening ορίζει ότι στις Κάτω Χώρες απαγορεύεται η εμπορία ζύθου του οποίου η αρχική πυκνότητα δεν περιλαμβάνεται σε μια από τις κατηγορίες που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού. Η αναφορά της κατηγορίας στην οποία περιλαμβάνεται ο ζύθος πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο 6), να εμφανίζεται στην προσυσκευασία ως εξής, πχ. «Κατ. II», για το ζύθο του οποίου η αρχική πυκνότητα ευρίσκεται μεταξύ 7 ως και 9,5. Αντίθετα, το άρθρο 7, παράγραφος 3, απαγορεύει να αναφέρεται η ίδια η αρχική πυκνότητα στην προσυσκευασία ή στην επισήμανση.

4. Το Bierverordening εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου των υπουργών της Οικονομικής Ενώσεως Βελγίου, της 31ης Αυγούστου 1973, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών που αφορούν το ζύθο (βασικά κείμενα Βελγίου 1973/74, σ. 1680 επ.). Η απόφαση αυτή περιλαμβάνει επίσης την απαγόρευση εμπορίας ζύθου, του οποίου η οξύτητα (pH) είναι κατώτερη από 3,9 αλλά δεν περιλαμβάνει καμιά απαγόρευση αναγραφής της αρχικής πυκνότητας.

5. Δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 1, στοιχείο 6), του νόμου περί ποτών και καφενείων, ξενοδοχείων και εστιατορίων (της 7. 12. 1964. Sibl. 386, όπως τελικώς τροποποιήθηκε από τον νόμο της 14. 12. 1977, Sibl. 675), στις Κάτω Χώρες είναι υποχρεωτικό να αναφέρεται ο αλκοολικός τίτλος στη συσκευασία των αλκοολούχων ποτών, τα οποία πωλούνται σε ιδιώτες από καταστήματα για να καταναλωθούν αλλού και όχι επί τόπου.

6. Η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο, στις 26 Ιουνίου 1970, πρόταση θεσπίσεως οδηγίας από αυτό, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών περί ζύθου (PB C 105, 1970, σ. 17). Η πρόταση αυτή, η οποία δεν ρυθμίζει την υψηλότερη οξύτητα και δεν περιέχει διατάξεις σχετικές με την

αναγραφή της αρχικής πυκνότητας στην προσυσκευασία ή την επισήμανση, έχει στο μεταξύ αποσυρθεί.

7. Αφού έθεσε αυτεπάγγελτα το πρόβλημα της συμφωνίας των προαναφερόμενων επίδικων διατάξεων με το κοινοτικό δίκαιο, ο Economische Politiechter του Arrondissementrechtbank του Arrhem αποφάσισε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, να αναβάλει την έκδοση οριστικής αποφάσεως και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αν υποθεθεί ότι η θεσπιζόμενη από ένα κράτος μέλος κανονιστική ρύθμιση περί της εμπορίας ζύθου θεωρεί

— ως ζύθο:

το ποτό που λαμβάνεται με την αλκοολική ζύμωση γλεύκους παρασκευαζόμενου από αμυλούχες ή σακχαρούχες πρώτες ύλες, λυκίσκο (στις οποίες περιλαμβάνονται σκόνη και εκχυλίσματα λυκίσκου) και πόσιμο νερό·

— ως όξινο ζύθο, το ποτό που λαμβάνεται:

1) είτε με φυσική ζύμωση, αρχικής πυκνότητας τουλάχιστο 11 βαθμών Plato, συνολικής οξύτητας τουλάχιστο 30 χιλιοστοίσοδυνάμων NaOH ανά λίτρο και πηκτικής οξύτητας τουλάχιστο 2 χιλιοστοίσοδυνάμων NaOH ανά λίτρο, και το οποίο πρέπει να παρασκευάζεται από γλεύκος για την παραγωγή του οποίου προστίθεται σίτος κατ' αναλογία 30 % του συνολικού δάρους των χρησιμοποιούμενων αμυλούχων ή σακχαρούχων πρώτων υλών·

2) είτε με υψηλή ζύμωση και της οποίας η αρχική οξύτητα και πυκνότητα ταυτίζονται με εκείνες του ζύθου που αναφέρεται στο σημείο 1 ανωτέρω·

— ως προσσκευασία:

συσκευασία έτοιμη από πριν και κλειστή, που η περιεκτικότητά της δεν υπερβαίνει τα 5 λίτρα·

— απαγορεύει την ίδια ή μέσω τρίτων εμπορία οιουδήποτε ζύθου, εκτός του όξινου ζύθου, του οποίου η οξύτητα (pH) είναι ίση ή κατώτερη από 3,9·

— απαγορεύει την ίδια ή μέσω τρίτων εμπορία οιουδήποτε ζύθου, του οποίου η αρχική πυκνότητα αναφέρεται στην προσσκευασία ή επί της επικολημένης επισήμανσως:

η εφαρμογή των δύο αυτών απαγορευτικών διατάξεων ή μιας από αυτές στο ζύθο που εισάγεται από άλλο κράτος μέλος, όπου παρασκευάσθηκε και διατέθηκε στο εμπόριο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών, το οποίο απαγορεύεται από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ, κατά το μέτρο που παρακαλύπει ή εμποδίζει το εμπόριο ζύθου;»

8. Η διάταξη περί παραπομπής του Economische Politiechter του Arrondissementsrechtbank του Arnhem πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 22 Μαρτίου 1982.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις η εταιρεία De Kikvorsch, εκπροσωπούμενη από τον W. Aerts, δικηγόρο Nimègue, η ολλανδική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον F. Italianer, γενικό γραμματέα του υπουργείου εξωτερικών, και η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από το νομικό της σύμβουλο R. Wägenbauer, επικουρούμενο από τον Th. van Rijn, μέλος της νομικής της υπηρεσίας.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετ' ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Πάντως, το Δικαστήριο κάλεσε την Επιτροπή να το πληροφορήσει γραπτά και πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αν οι νομοθεσίες των άλλων κρατών μελών περιέχουν διατάξεις παρόμοιες με τις επίδικες ολλανδικές διατάξεις.

Επί πλέον, η Επιτροπή και η ολλανδική κυβέρνηση κλήθηκαν να παραστούν στην επ' ακροατηρίου συζήτηση μαζί με έναν εμπειρογνώμονα στον τομέα παρασκευής ζύθου.

Με διάταξη της 17ης Νοεμβρίου 1982, το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού διαδικασίας αποφάσισε να αναθέσει την εκδίκαση της υποθέσεως στο δεύτερο τμήμα.

II — Παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου

A — Παρατηρήσεις της εταιρείας De Kikvorsch

Στηριζόμενη στις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 20ής Φεβρουαρίου 1979 (120/78, Rewe, Jurispr. σ. 649), της 26ης Ιουνίου 1980 (788/79, Gilli και Andres, Jurispr. σ. 2071) και της 19ης Φεβρουαρίου 1981 (130/80, Kelderman, Συλλογή σ. 527), η De Kikvorsch υποστηρίζει ότι οι απαγορεύσεις που καθιερώνουν τα άρθρα 6, παράγραφος 4, και 7, παράγραφος 3 του Bierverordening μπορούν «να παρεμποδίσουν άμεσα ή έμμεσα, επί του παρόντος ή μελλοντικά το ενδοκοινοτικό εμπόριο».

Τα άρθρα αυτά θέτουν, πράγματι, τον παραγωγό της «Berliner Kindl Weiße Bier» ενώπιον του διλήμματος ή να σταματήσει την εξαγωγή του προϊόντος του στις Κάτω Χώρες ή να προσαρμόσει τη μέθοδο

παρασκευής του ζύθου και τις επισημάνσεις του σύμφωνα με τις ολλανδικές προδιαγραφές. Η προσαρμογή της μεθόδου παρασκευής ζύθου θα ισοδυναμούσε με μεταβολή του χαρακτήρα του ζύθου αυτού κατά τέτοιο τρόπο ώστε δεν θα μπορούσε να γίνεται πια λόγος για «Berliner Kindl Weiße Bier».

Κατά την De Kikvorsch, η διάταξη περί οξύτητας δεν δικαιολογείται από «επιτακτικούς λόγους δημόσιας υγείας».

Η De Kikvorsch αναφέρει σχετικά ότι ο Teeuwen, νομικός αποσπασμένος στο «Produktschap voor Bier», υπό την ιδιότητά του ως εμπειρογνώμονα είχε δηλώσει ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου ότι η οξύτητα είναι καθοριστική για την καλή διατήρηση του ζύθου και ότι ο καθορισμός της ελάχιστης οξύτητας 3,9 οφείλεται στη φροντίδα για την προστασία του καταναλωτή και της δημόσιας υγείας. Εντούτοις, ο εμπειρογνώμονας αυτός δεν στήριξε τις παρατηρήσεις του ούτε και εξήγησε γιατί η ελάχιστη οξύτητα 3,9 ήταν τεχνικά αναγκαία για να εξασφαλίζεται η διατήρηση του ζύθου.

Ένας άλλος εμπειρογνώμονας, ο Kok, ο οποίος υπηρετεί στο τμήμα διεθνών υποθέσεων του υπουργείου δημόσιας υγείας, υγιεινής και περιβάλλοντος έχει, εξάλλου, αντικρούσει τη δήλωση του Teeuwen υποστηρίζοντας ότι οι λόγοι που αναφέρονται στην προστασία της δημόσιας υγείας δεν έπαιξαν κανένα ρόλο κατά τον καθορισμό της οξύτητας. Επί πλέον, ο Kok δήλωσε ότι η απόφαση του Συμβουλίου υπουργών της Οικονομικής Ενώσεως Benelux, κατ' εφαρμογή της οποίας εκδόθηκε το Bierverordening, έχει καθορίσει την υψηλότερη οξύτητα του ζύθου βασιζόμενη στο ζύθο που παραδοσιακά καταναλώνεται στην Benelux.

Η De Kikvorsch καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κατά την επεξεργασία του Bierverordening, απλοστάτα δεν είχε εξεταστεί η δυνατότητα ότι μπορεί να υπάρχει ζύθος με συντελεστή οξύτητας μικρότερο από 3,9.

Ακόμη προβάλλει ότι ο ζύθος «Berliner Kindl Weiße Bier» είναι ονομαστός ζύθος, παρασκευαζόμενος σύμφωνα με παραδοσιακές μεθόδους, ο οποίος πωλείται από χρόνια στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και σε άλλες χώρες, και ότι παρασκευάζεται σύμφωνα με τους κανόνες της μακράς ιστορίας της γερμανικής ζυθοποιίας, και ότι εξάλλου, από ό,τι η De Kikvorsch γνωρίζει, ουδέποτε υπήρξαν παράπονα σχετικά με τη διάρκεια διατηρήσεως του ζύθου αυτού ή τη δημόσια υγεία.

Όσον αφορά την απαγόρευση να αναφέρεται η αρχική πυκνότητα του ζύθου, η De Kikvorsch παρατηρεί ότι, από γλωσσικής απόψεως οι όροι «Stamwortgehalte» και «Alcohol» στα ολλανδικά, καθώς και οι όροι «Stammwürze» και «Alkohol» στα γερμανικά, είναι σαφώς διαφορετικοί και δεν εμφανίζουν καμιά απολύτως ομοιότητα ούτε ως προς τη γραφή ούτε ως προς την προφορά.

Επιπροσθέτως, θα ισοδυναμούσε με υποτίμηση του κοινού το να υποτεθεί ότι το κοινό αυτό θα συνέχισε την αρχική πυκνότητα και το οινόπνευμα, ακόμη και αν το ευρύ κοινό δεν γνωρίζει καλά τις μεθόδους παρασκευής ζύθου ώστε να γνωρίζει την ακριβή έννοια του όρου «αρχική πυκνότητα». Η De Kikvorsch δεν αντιλαμβάνεται γιατί η απαγόρευση να αναφέρεται η αρχική πυκνότητα στην επισήμανση υπαγορεύεται από λόγους προστασίας του καταναλωτή τόσο επιτακτικούς ώστε να δικαιολογούν προσβολή κατά της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

Επομένως, η De Kikvorsch προτείνει να δοθεί στο προδικαστικό ερώτημα η ακόλουθη απάντηση:

«Η εφαρμογή της μας ή και των δύο απαγορευτικών διατάξεων που περιέχονται στο άρθρο 6, παράγραφος 4, και/ή στο άρθρο 7, παράγραφος 3 του Bierverordening του 1976, σε ζύθο εισαγόμενο από άλλο κράτος

μέλος, στο οποίο έχει παρασκευαστεί και διατεθεί στο εμπόριο νομίμως, πρέπει να θεωρείται ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών, το οποίο απαγορεύεται από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ, κατά το μέτρο που παρακωλύει ή εμποδίζει το εμπόριο ζύθου.»

B — Παρατηρήσεις της ολλανδικής κυβέρνησης

Όσον αφορά τη διάταξη περί οξύτητας, που περιλαμβάνεται στο άρθρο 6, παράγραφος 4, του Bierverordening, η ολλανδική κυβέρνηση αναφέρει ότι ο καθορισμός των ορίων οξύτητας από το Συμβούλιο υπουργών της Οικονομικής Ενώσεως Benelux, στα οποία βασίζεται το Bierverordening, συνδεόταν με την παραδοσιακή αντίληψη ως προς τη γεύση του ζύθου.

Όσον αφορά την απαγόρευση να αναφέρεται η αρχική πυκνότητα του γλεύκους, που περιέχεται στο άρθρο 7, παράγραφος 3, του Bierverordening, η ολλανδική κυβέρνηση τονίζει ότι η απαγόρευση αυτή επαναλαμβάνει προηγούμενο Verordening, το «Verordening verbod vermelding stamwortgehalte van bier» (κανονιστική απόφαση που αφορά την απαγόρευση να αναφέρεται η αρχική πυκνότητα του ζύθου) του 1964. Η απαγόρευση αυτή είχε θεσπιστεί την εποχή εκείνη επειδή στις Κάτω Χώρες υφίσταται η υποχρέωση να αναφέρεται το ποσοστό οινοπνεύματος. Η ολλανδική κυβέρνηση παραθέτει σχετικά το ακόλουθο απόσπασμα της ετήσιας εκθέσεως του «Produktschap voor Bier» για το έτος 1964: «Η αναγραφή (της αρχικής πυκνότητας) δεν ήταν υποχρεωτική αλλά ούτε και απαγορευόταν. Η διεύθυνση του «Produktschap» θεώρησε ότι μια τέτοια αναγραφή θίγει διάταξη που αναφέρεται στην ένδειξη του ποσοστού οινοπνεύματος. Πράγματι, είναι ικανή να προκαλέσει σύγχυση κατά το μέτρο που ο καταναλωτής, για τον οποίο η αρχική πυκνότητα είναι έννοια εντελώς άγνωστη, θα πίστευε ότι επρόκειτο για

ζύθο με υψηλότερο ποσοστό και, επομένως, για προϊόν καλύτερης ποιότητας. Αυτό βέβαια δεν προσφέρεται να ευνοήσει την εντιμότητα στις εμπορικές σχέσεις. Μια εμπειριστατωμένη μελέτη κατέδειξε ότι, στην πραγματικότητα, ακόμη και η αναγραφή των δύο ποσοτών στην επισήμανση της φιάλης δεν αρκεί για να διαλύσει τη σύγχυση στο κοινό. Η διεύθυνση του «Produktschap», χάριν της εμπορικής εντιμότητας και για να προλάβει τη σύγχυση που ενισχύεται από το γεγονός ότι η αρχική πυκνότητα πολύ συχνά αναγράφεται στην ετικέτα των εισαγόμενων ζύθων, αποφάσισε να ετοιμάσει ένα Verordening, περί απαγορεύσεως αναγραφής της αρχικής πυκνότητας. (...) Η ποιότητα του ζύθου εξαρτάται από το ποσοστό σε ανθρακικό οξύ, την οξύτητα, το άρωμα που οφείλεται στη ζύμωση, το άρωμα του λυκίσκου, την πικράδα, καθώς και το ποσοστό οινοπνεύματος. Τα τέσσερα πρώτα χαρακτηριστικά δεν έχουν, στο σύνολό τους, καμιά σχέση με την αρχική πυκνότητα ενώ το ποσοστό οινοπνεύματος μόλις έχει σχέση με αυτήν.»

Η ολλανδική κυβέρνηση συμπεραίνει από αυτό ότι το «Produktschap» στήριξε την απαγόρευση αναγραφής της αρχικής πυκνότητας του ζύθου στη μέριμνα προστασίας και πληροφόρησης του καταναλωτή.

Γ — Παρατηρήσεις της Επιτροπής

Σχετικά με τη διάταξη περί της οξύτητας που περιλαμβάνεται στο άρθρο 6, παράγραφος 4, του Bierverordening, η Επιτροπή αναφέρει ότι ο Κοκ δήλωσε ενώπιον του παραπέμπτου δικαστηρίου (6λεπε σημείο Α ανωτέρω) ότι για τον καθορισμό του βαθμού οξύτητας «ελήφθη ως βάση ο ζύθος που συνήθως δρίσκεται στην Benelux. Η προστασία της δημόσιας υγείας δεν έπαιξε κανένα ρόλο εν προκειμένω».

Η Επιτροπή προσθέτει ότι η δήλωση αυτή επιβεβαιώνεται κατά μεγάλο μέρος από ένα γράμμα του διευθυντή του Ινστιτούτου

CIVO-analyse TNO, που κατατέθηκε ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου, το οποίο αναφέρει τα εξής:

«Μου ζητάτε να δώσω περισσότερο λεπτομερείς εξηγήσεις ως προς το λόγο καθορισμού οξύτητας 3,9 στο άρθρο 6, παράγραφος 4, του Bierverordening του 1976.

Ο ζύθος μπορεί να παρασκευάζεται με κανονική αλκοολική ζύμωση ή με όξινη μεικτή ζύμωση. Η πρώτη μέθοδος χρησιμοποιείται στις Κάτω Χώρες και δίνει τους τύπους των συνήθων ζύθων.

Στο Βέλγιο και τη Γερμανία, εντούτοις, εφαρμόζονται ζυμώσεις με δάση μείγματα μαγιάς και βακτηριδίων γαλακτικού οξέος (όξινη μεικτή ζύμωση), το αποτέλεσμα της οποίας είναι, εκτός του οινοπνεύματος, μεγάλες ποσότητες γαλακτικού οξέος. Επιτυγχάνονται έτσι ζύθοι όπως ο ζύθος Lambic και Gueuze στο Βέλγιο και, μεταξύ άλλων, οι Weißbiere και Weizenbiere στην Γερμανία.

Ο καθορισμός οξύτητας 3,9 στο άρθρο 6 του Bierverordening έχει κυρίως ως σκοπό να εξασφαλίσει την παραγωγή συνεχώς ενός συγκεκριμένου τύπου ζύθου χρησιμοποιώντας όσο το δυνατό αγνότερη μαγιά. Με τον τρόπο αυτόν μπορεί να αποφεύγεται η δημιουργία υπερβολικά υψηλής οξύτητας, πράγμα που δεν ανταποκρίνεται στον επιδιωκόμενο τύπο ζύθου. Συγχρόνως επιτυγχάνεται, με τον τρόπο αυτόν, προστασία κατά ενδεχόμενης αλλοιώσεως, πράγμα που μπορεί επίσης να έχει ως αποτέλεσμα τιμές οξύτητας κατώτερες από 3,9.

(...).»

Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, από τα προηγούμενα προκύπτει ότι η επίδικη προδιαγραφή δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως αναγκαία για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας ούτε της προστασίας του καταναλωτή. Έχει κυρίως ως σκοπό να διατηρήσει τους τύπους ζύθου που υφίστανται κατά παράδοση στην Benelux.

Η Επιτροπή αναφέρει, εξάλλου, ότι το Verordening του 1965 περί ζύθου (Stbl. αριθ.

93), το οποίο εφαρμόζοταν στις Κάτω Χώρες μέχρι της θέσεως σε ισχύ του Bierverordening του 1976, επέτρεπε συντελεστή οξύτητας μικρότερο από 3,9 υπό τον όρο ότι από την ονομασία του ποτού διαφαίνεται ότι δεν επρόκειτο για κοινό ζύθο υπό την έννοια του άρθρου 1 του Verordening.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι όξινοι ζύθοι, ως προς τους οποίους έχει εφαρμογή το άρθρο 6, παράγραφος 4, του Bierverordening πρέπει να αναφέρονται «gueuze» «gueuze lambic» ή «lambic» (βελγικός ζύθος με υψηλό δαυμό οινοπνεύματος), σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 4, του Verordening. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, αυτό δείχνει ότι ο ορισμός των όξινων ζύθων λαμβάνεται από τους παραδοσιακούς βελγικούς ζύθους.

Η Επιτροπή αναφέρει ότι ο διευθυντής του Ινστιτούτου CIVO-analyse TNO κατατάσσει τους γερμανικούς ζύθους Weißbiere και Weizenbiere στην ίδια κατηγορία με το ζύθο gueuze και lambic και ότι ο Teeuwen επιβεβαίωσε με τη μαρτυρία του (βλέπε ανωτέρω σημείο Α) ότι ο ζύθος Berliner Kindl Weiße είναι όξινος ζύθος. Χρειάζεται, κατ' αυτόν, περισσότερο λεπτομερείς αναλύσεις για να καθοριστεί αν η μικρότερη οξύτητα (pH) έχει επίπτωση στη διατήρηση του ζύθου αυτού.

Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι ο ένδικος ζύθος παρασκευάζεται παραδοσιακά στη Γερμανία, όπου και διατίθεται στο εμπόριο από πολύ καιρό. Η νομοθεσία της Γερμανίας, χώρας όπου η παραγωγή ζύθου αποτελεί πολύ παλαιά παράδοση, δεν περιλαμβάνει καμιά διάταξη σχετική, με το δαυμό οξύτητας. Προφανώς θεωρείται ότι παρόμοια διάταξη δεν είναι αναγκαία για την καλή διατήρηση του ζύθου. Εξάλλου, είναι γεγονός ότι όσο περισσότερο όξινος είναι ο ζύθος και όσο πιο χαμηλό είναι το pH, τόσο καλύτερα διατηρείται ο ζύθος.

Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η διάταξη σχετικά με την οξύτητα, τουλάχιστο όσον αφορά τον εισαγόμενο ζύθο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αναγκαία για επιτακτικούς λόγους προστασίας του κατα-

ναλωτή, ούτε ότι δικαιολογείται για την προστασία της δημόσιας υγείας. Η απαγόρευση εμπορίας στις Κάτω Χώρες ζύθων που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη οι οποίοι δεν πληρούν την προδιαγραφή αυτή, συνιστά, επομένως, μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών.

Όσον αφορά την απαγόρευση αναγραφής της αρχικής πυκνότητας του γλεύκους, που περιέχεται στο άρθρο 7, παράγραφος 3, του Bierverordening, η Επιτροπή τονίζει ότι ο καταναλωτής είναι πλήρως ικανός να διακρίνει μεταξύ της περιεκτικότητας σε οινόπνευμα και της αρχικής πυκνότητας, και μάλιστα ακόμη περισσότερο όταν αναφέρονται και οι δύο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, μολονότι η αρχική πυκνότητα δεν είναι οικεία έννοια τουλάχιστο για τον ολλανδό καταναλωτή, είναι υπερβολικό το συμπέρασμα ότι ο καταναλωτής θα υποθέσει ότι ο ζύθος, ο οποίος φέρει μια τέτοια ένδειξη, έχει ορισμένο βαθμό οινοπνεύματος ή είναι προϊόν καλύτερης ποιότητας. Η απαγόρευση εμπορίας στις Κάτω Χώρες του ζύθου που εισάγεται από άλλα κράτη μέλη, όταν η αρχική πυκνότητα του ζύθου αναφέρεται στην προσυσκευασία ή στην επισήμανση πρέπει, επομένως, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών.

Η Επιτροπή προτείνει στο Δικαστήριο να δώσει στο ερώτημα που υπέβαλε το παράπεμπον δικαστήριο, την ακόλουθη απάντηση:

«Η έννοια των μέτρων ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς επί των εισαγωγών, που περιέχεται στο άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ, πρέπει να ερμηνευτεί ως ισχύουσα και ως προς την εφαρμογή επί του ζύθου, ο οποίος εισάγεται από άλλο κράτος μέλος, όπου παρασκευάζεται και διατίθεται στο εμπόριο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, νομικής διατάξεως κράτους μέλους που

απαγορεύει την ίδια ή μέσω τρίτων εμπορία του ζύθου όταν:

- α) η οξύτητα (pH) του ζύθου, εκτός του όξινου ζύθου είναι ίση ή χαμηλότερη από 3,9 και/ή
- β) η αρχική πυκνότητα του ζύθου αναφέρεται στην προσυσκευασία του ζύθου ή στην επικολλημένη επισήμανση.»

III — Προφορική διαδικασία

Κατά τη συνεδρίαση της 20ής Ιανουαρίου 1983, η κατηγορούμενη στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενη από τον W. Aerts, η ολλανδική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. W. de Zwaan, επικουρούμενο από τον G. Derdelinckx ως επικουρογνώμονα, η γαλλική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Carnelutti, επικουρούμενο από τον Hulaud ως επικουρογνώμονα, και η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Haagsma, μέλος της νομικής της υπηρεσίας ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στα ερωτήματα που έθεσε το Δικαστήριο.

Με την ευκαιρία αυτή η ολλανδική κυβέρνηση επιβεβαίωσε ότι οι διατάξεις του Bierverordening περί οξύτητας αποβλέπουν στο να καθορίσουν τα διάφορα είδη ζύθου που παρασκευάζονται παραδοσιακά στα κράτη της Βενελυξ και ότι δεν έπαιξαν κανένα ρόλο ως προς τον καθορισμό του συντελεστή οξύτητας εκτιμήσεις σχετικά με την προστασία της δημόσιας υγείας ή των καταναλωτών.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Φεβρουαρίου 1983.

Σκεπτικό

- 1 Με απόφαση της 28ης Δεκεμβρίου 1981, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 22 Μαρτίου 1982, ο Economische Politiechter του Arrondissementsrechtbank του Arnhem (δικαστής του τμήματος αγορανομικών διαφορών του πρωτοδικείου του Arnhem) υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 30 της συνθήκης ΕΟΚ, για να μπορέσει να κρίνει, αν συμβιδιάζονται με το κοινοτικό δίκαιο ορισμένες διατάξεις του Bierverordening (κανονιστικής απόφασης περί ζύθου) του 1976, που εξέδωσε το Produktschap voor Bier (Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie της 31ης Αυγούστου 1976).
- 2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας κατά εισαγωγήα ζύθου, στον οποίο προσάπτεται ότι εισήγαγε από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και διέθεσε στο εμπόριο στις Κάτω Χώρες ζύθο «Berliner Kindl Weiße Bier» του οποίου η οξύτητα υπερβαίνει το όριο που ορίζει το άρθρο 6, παράγραφος 4, της ανωτέρω αποφάσεως, χωρίς να έχει παρασκευαστεί σύμφωνα με τις μεθόδους που επιβάλλει το άρθρο 1, στοιχείο j), για την παρασκευή των λεγόμενων «όξινων» ζύθων, των οποίων η επισήμανση αναφέρει την αρχική πυκνότητα του ζύθου, πράγμα που αντιβαίνει στο άρθρο 7, παράγραφος 3, της αποφάσεως.
- 3 Όσον αφορά τις διατάξεις περί οξύτητας, από τη δικογραφία προκύπτει, όπως συμπληρώθηκε κατά την προφορική διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, ότι εν λόγω απόφαση εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της αποφάσεως του Συμβουλίου των υπουργών της Οικονομικής Ενώσεως Benelux, της 31ης Αυγούστου 1973, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών που αφορούν το ζύθο (Benelux Publikatieblad 1973/74, σ. 1680 επ.) και ότι το ουσιαδές τμήμα του κανονισμού που προσαρτήθηκε στην απόφαση αυτή είχε ως σκοπό να καθορίσει τα διάφορα είδη ζύθου που παραδοσιακά παρασκευάζονται στα κράτη μέλη της Benelux και να εξασφαλίσει τη χαρακτηριστική τους γεύση.
- 4 Η απαγόρευση αναγραφής της αρχικής πυκνότητας του ζύθου στην προσσκευασία ή στην επισήμανση, ελήφθη από το «Verordening verbod vermelding stamwortgehalte van bier» (κανονιστική απόφαση περί απαγορεύσεως αναγραφής της αρχικής πυκνότητας του ζύθου) του 1964. Η απαγόρευση αυτή συνδέεται με την υποχρέωση αναγραφής του αλκοολικού τίτλου στη συσκευασία που θεσπίζεται με το άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχείο β), του «Drank- en Horecawet»

(νόμου περί ποτών και καφενείων, ξενοδοχείων και εστιατορίων) της 7ης Δεκεμβρίου 1964 (Stbl. 386). Από τη δικογραφία προκύπτει ότι το Produktionschap θέλησε να αποφευχθεί πράγματι ο κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ αυτών των ενδείξεων, οι οποίες στις Κάτω Χώρες εκφράζονται και οι δύο κανονικά σε ποσοστό επί τοις εκατό.

- 5 Υπό τις συνθήκες αυτές ο Economische Politiechter υπέβαλε στο Δικαστήριο ένα ερώτημα με το οποίο ζητεί ουσιαστικά να πληροφορηθεί αν η επέκταση εθνικών απαγορεύσεων, όπως οι ανωτέρω, στους ζύθους, οι οποίοι εισάγονται από ένα άλλο κράτος μέλος, στο οποίο παρασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο νομίμως, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών, απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ.
- 6 Πριν να δοθεί απάντηση στο ερώτημα που υποβλήθηκε, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όπως κατ' επανάληψη έχει δεχτεί το Δικαστήριο από της αποφάσεώς του της 20ής Φεβρουαρίου 1979 (Rewe, 120/78, Jurispr. σ. 649), ελλείπει κοινής ρυθμίσεως της παραγωγής και της εμπορίας των εν λόγω προϊόντων, τα προκύπτοντα από τις διαφορές των εθνικών ρυθμίσεων εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας πρέπει να γίνονται δεκτά εφόσον η εθνική ρύθμιση, εφαρμοζόμενη αδιακρίτως στα εθνικά και στα εισαγόμενα προϊόντα, δύναται να δικαιολογείται, ως αναγκαία για την ικανοποίηση επιτακτικών αιταίτησεων που συντείνουν, μεταξύ άλλων, στην εντιμότητα των εμπορικών συναλλαγών και στην προστασία των καταναλωτών.
- 7 Πρέπει, επομένως, να εξεταστεί αν η επέκταση στα εισαγόμενα προϊόντα εθνικών διατάξεων, όπως οι επίδικες στην κύρια δίκη, είναι ικανή να παρακωλύει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών και, ενδεχομένως, κατά ποιο μέτρο τα εμπόδια αυτά δικαιολογούνται από λόγους γενικού συμφέροντος, που αποτελούν τη βάση των εθνικών αυτών διατάξεων. Για το σκοπό αυτό πρέπει να εξεταστούν ξεχωριστά οι δύο επίδικες απαγορεύσεις στην παρούσα υπόθεση.
- 8 Η επέκταση στους εισαγόμενους ζύθους της εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως που απαγορεύει την εμπορία ζύθων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ως προς την οξύτητα, είναι ικανή να αποκλείσει τη διάθεση στο εμπόριο, στο εν λόγω

κράτος μέλος, ζύθων, οι οποίοι παρασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο νομίμως στα άλλα κράτη μέλη. Το εμπόδιο αυτό στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τη μέριμνα να καθοριστούν τα διάφορα είδη ζύθου που παρασκευάζονται παραδοσιακά σε ορισμένο μέρος της Κοινότητας και να εξασφαλιστεί η χαρακτηριστική τους γεύση. Ειδικότερα, κανένας λόγος που να αναφέρεται στην προστασία του εθνικού καταναλωτή δεν συνηγορεί υπέρ ενός κανόνα που τον εμποδίζει να δοκιμάσει ζύθο που παρασκευάζεται σύμφωνα με τη διαφορετική παράδοση άλλου κράτους μέλους και που η επισήμανσή του αναφέρει σαφώς ότι προέρχεται εκτός του εν λόγω μέρους της Κοινότητας.

- 9 Πρέπει, επομένως, στο μέρος αυτό του προδικαστικού ερωτήματος να δοθεί η απάντηση ότι, αν η κανονιστική εμπορική ρύθμιση περί ζύθου, την οποία θέσπισε ένα κράτος μέλος προκειμένου να καθορίσει τα διάφορα είδη ζύθου που παρασκευάζονται παραδοσιακά σε ορισμένο μέρος της Κοινότητας και να εξασφαλίσει τη χαρακτηριστική τους γεύση, απαγορεύει την εμπορία κάθε ζύθου, του οποίου η οξύτητα υπερβαίνει έναν ορισμένο βαθμό, εκτός αν ο ζύθος αυτός παρασκευάζεται με μεθόδους που παραδοσιακά χρησιμοποιούνται στο μέρος αυτό της Κοινότητας για την παρασκευή του όξινου ζύθου, η επέκταση της απαγορεύσεως αυτής στους ζύθους, οι οποίοι παράγονται και διατίθενται στο εμπόριο νομίμως σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ.
- 10 Καίτοι η επέκταση στα εισαγόμενα προϊόντα της απαγορεύσεως να αναγράφουν ορισμένα στοιχεία στη συσκευασία ενός προϊόντος δεν αποκλείει κατά τρόπο απόλυτο την εισαγωγή στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προϊόντων καταγωγής άλλων κρατών μελών, είναι, πάντως, ικανή να καταστήσει δυσκολότερη ή δαπανηρότερη τη διάθεσή τους στο εμπόριο, λόγω της ανάγκης μεταβολής της επισήμανσεως με την οποία το προϊόν διατίθεται νόμιμα στο εμπόριο στο κράτος μέλος, στο οποίο παρασκευάζεται.
- 11 Το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ δεν αντιτίθεται καθόλου στην προστασία από ένα κράτος μέλος των καταναλωτών του κατά επισημάνσεων ικανών να παραπλανούν τον αγοραστή. Αυτό, μάλιστα, επιβάλλεται από το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/112 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1978, περί

προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση και την παρουσίαση των τροφίμων που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή, καθώς επίσης και τη διαφήμισή τους (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 33).

- 12 Η προστασία αυτή των καταναλωτών μπορεί επίσης να συνεπάγεται την απαγόρευση αναγραφής ορισμένων πληροφοριών στο προϊόν, ιδίως αν οι πληροφορίες αυτές μπορούν να συγχέονται από τον καταναλωτή με άλλες πληροφορίες που επιβάλλει η εθνική κανονιστική ρύθμιση. Αλλά, αν μια τέτοια απαγόρευση εφαρμόζεται στα προϊόντα που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος, ώστε να επιβάλλεται η μεταβολή των αρχικών επισημάνσεων, θα πρέπει ακόμη και οι επισημάνσεις να είναι πράγματι ικανές να δημιουργήσουν σύγχυση, την οποία η κανονιστική ρύθμιση επιδιώκει να αποκλείσει. Οι αναγκαίες πραγματικές κρίσεις προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη ή η ανυπαρξία ενός τέτοιου κινδύνου συγχύσεως ανήκουν στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου.

- 13 Πρέπει, επομένως, στο τελευταίο τμήμα του προδικαστικού ερωτήματος να δοθεί η απάντηση ότι η επέκταση από ένα κράτος μέλος της απαγορεύσεως να αναγράφεται η αρχική πυκνότητα του ζύθου στην προσυσκευασία ή στην επισήμανση στους ζύθους που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη, η οποία καθιστά αναγκαία τη μεταβολή της επισημάνσεως, με την οποία ο εισαγόμενος ζύθος διατίθεται νομίμως στο εμπόριο στο κράτος μέλος εξαγωγής, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ, εκτός αν η εν λόγω ένδειξη, λόγω των ιδιαιτέρων της στοιχείων, είναι ικανή να παραπλανήσει τον αγοραστή.

Επί των δικαστικών εξόδων

Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας και η κυβέρνηση του βασιλείου των Κάτω Χωρών, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε ο Economische Politiechter του Arrondissementsrechtbank του Arnhem με απόφαση της 28ης Δεκεμβρίου 1981, αποφαινεται:

- 1) Αν η κανονιστική εμπορική ρύθμιση περί ζύθου, την οποία θέσπισε ένα κράτος μέλος προκειμένου να καθορίσει τα διάφορα είδη ζύθου που παρασκευάζονται παραδοσιακά σε ορισμένο μέρος της Κοινότητας και να εξασφαλίσει τη χαρακτηριστική τους γεύση, απαγορεύει την εμπορία κάθε ζύθου, του οποίου η οξύτητα υπερβαίνει έναν ορισμένο βαθμό, εκτός αν ο ζύθος αυτός παρασκευάζεται με μεθόδους που παραδοσιακά χρησιμοποιούνται στο μέρος αυτό της Κοινότητας για την παρασκευή του όξινου ζύθου, η επέκταση της απαγορεύσεως αυτής στους ζύθους, οι οποίοι παράγονται και διατίθενται στο εμπόριο νομίμως σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ.
- 2) Αν η κανονιστική αυτή ρύθμιση απαγορεύει να αναγράφεται η αρχική πυκνότητα του ζύθου στην προσυσκευασία ή στην επισήμανση, η επέκταση της απαγορεύσεως αυτής στους ζύθους που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη, η οποία καθιστά αναγκαία τη μεταβολή της επισήμανσεως, με την οποία ο εισαγόμενος ζύθος διατίθεται νομίμως στο εμπόριο στο κράτος μέλος εξαγωγής, πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό, απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της συνθήκης, εκτός αν η εν λόγω ένδειξη, λόγω των ιδιαίτερων της στοιχείων, είναι ικανή να παραπλανήσει τον αγοραστή.

Pescatore

Due

Bahlmann

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Μαρτίου 1983.

Κατ' εντολή του γραμματέα

H. A. Rühl

Κύριος υπάλληλος διοικήσεως

Ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος

P. Pescatore